

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

ЮРИДИЧНА ДЕОНТОЛОГІЯ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»
ІМЕНІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ ТА
СОЦІОГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН ІМЕНІ
О.М. ЛАЗАРЕВСЬКОГО

КАФЕДРА
ПРАВА, ФІЛОСОФІЇ ТА ПОЛІТОЛОГІЇ

Освітній ступінь
Галузь знань
Спеціальність
Освітньо-професійна програма
Кількість кредитів
Рік підготовки, семестр
Компонент освітньо-професійної програми
Дні занять
Мова викладання
Консультації

Викладач

Контакти

бакалавр
08 Право
081 Право
Право
5
1 рік, I-й семестр
Обов'язковий компонент

згідно з розкладом
українська
щопонеділка 12.00-13.00 (210 кабінет, з
можливістю дистанційної роботи на
платформах ZOOM та Google-class).
Кандидат юридичних наук, доцент
Лазаренко Алла Миколаївна
E-mail: Alla_Apanasenko@ukr.net
м.т.0931122156

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Юридична деонтологія – це галузь юридичної науки, що узагальнює знання про мудрість спілкування і мистецтво прийняття правильного рішення у юридичній практиці.

Юридична деонтологія є навчальною дисципліною, яка розкриває загальну картину юридичної діяльності, як практичної, так і наукової та навчальної, а також систему юридичної освіти.

Знання юридичної деонтології має важливе значення для студентів юридичних навчальних закладів, адже вони пов'язують свою подальшу професійну діяльність зі здійсненням правової роботи в суспільному виробництві, зокрема зі включенням у суспільні відносини на основі самостійно сформованих деонтологічних норм.

Дана навчальна дисципліна має ввести майбутнього юриста у зміст своєї спеціальності, ознайомити його з місцем і значенням юридичної професії в суспільстві, розкрити деонтологічні вимоги, що висуваються до фахівця, надати загальне уявлення про

засади, норми, вміння та навички, які він повинен опанувати, аби відповідати своєму професійному призначенню. У процесі обговорення питань студенти навчаються формулювати й викладати свої думки і висновки, застосовувати теоретичні побудови відповідно до практичних вимог державно-правового будівництва в Україні на сучасному етапі.

Навчальний курс «Юридична деонтологія» розрахований на студентів закладів вищої освіти з урахуванням наявності у них базового рівня знань (середньої освіти), які навчаються за освітньо-професійними програмами підготовки бакалавра. Він побудований відповідно до вимог Європейської Кредитно-Трансферної системи (ECTS).

Курс «Юридична деонтологія» для студентів I курсу розрахований на I-й семестр, передбачає 20 лекційних, 16 практичних години, а також 114 години самостійної роботи. У змісті курсу можна виділити два змістові модулі.

Предмет навчальної дисципліни – правові відносини, які пов'язані з поняттям юридичної деонтології, з етичними засадами діяльності юристів різних спеціальностей. Програма навчальної дисципліни складається з 5-ти кредитів:

Навчальна дисципліна «Юридична деонтологія» призначена для студентів вищих навчальних закладів, які навчаються за спеціальністю 081 «Право», галузь знань 08 «Право» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр». Вона є нормативною навчальною дисципліною. Передумовами для вивчення цієї дисципліни є знання, навички й уміння, отримані студентами в межах дисциплін циклу загальної та професійної підготовки.

Метою викладання навчальної дисципліни „Юридична деонтологія” є розкриття соціально-нормативного змісту професійної діяльності юриста, її принципів, особливостей та ролі в житті суспільства і держави; характеристика її минулого, сьогодення і тенденцій подальшого розвитку. Вона повинна забезпечити формування ціннісних орієнтацій студента, запропонувавши цілісну систему вимог, які пред'являються до юриста в цивілізованому суспільстві, що прагне до побудови демократичної правової держави. Тим більше, що роль і значення юридичної професії незмінно зростають, престижність і високий ступінь соціальної затребуваності фахівців є безперечним.

Основними завданнями вивчення дисципліни „Юридична деонтологія” є вивчення основ професійно-правової, політичної, етичної, естетичної, загальносоціальної культури, тому що модель сучасного юриста містить у собі не тільки професіоналізм як якісну характеристику фахівця в галузі юриспруденції, але й ряд особистісних властивостей, що характеризують юриста як високоморальну, висококультурну, духовну особистість, інтелігента у всіх соціальних проявах, що володіє загальнокомунікативними та іншими якостями.

Досягнення поставлених завдань дозволить сформувати у студентів систему знань чинного законодавства України, специфіки предмета, методу, принципів, функцій різних галузей права, отримати навички у розв'язанні конкретних професійних завдань, навички щодо формування правової культури.

ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ І РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Шифр згідно ОПП	Компетентності
ЗК 2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК3.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК6.	Навички використання комунікаційних технологій.
ЗК7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8.	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК10.	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
ЗК12.	Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.
ЗК14.	Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.
СК1.	Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.
СК3.	Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.
СК12.	Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.
СК14.	Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
СК16.	Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
СК 24.	Здатність визначати та аналізувати правову основу діяльності органів юстиції
Програмні результати навчання	
ПРН2.	Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.
ПРН 9.	Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.
ПРН 10.	Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.
ПРН11.	Володіти базовими навичками риторики.
ПРН13.	Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту
ПРН17.	Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.
ПРН18	Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.
ПРН19.	Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.
ПРН20	Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
ПРН23.	Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ Тематичний план

№	Назва теми	Всього годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
---	------------	--------------	--------	-------------------	-------------------

Модуль 1. Теоретичні основи деонтології					
Змістовний модуль 1. Теоретичні засади юридичної деонтології. Деонтологія як складова юридичної науки.					
1	Теоретичні засади юридичної деонтології.	15	2	2	11
2	Деонтологія як складова юридичної науки.	15	2	2	11
Змістовний модуль 2 Юридична професія: поняття, основні риси. Юридична практика					
3	Юридична професія: поняття, основні риси.	15	2	2	11
4	Юридична практика	15	2	2	11
Змістовний модуль 3. Науковий аспект юридичної етики. Професійно-юридичний колектив. Основи конфліктології					
5	Науковий аспект юридичної етики	15	2	1	12
6	Професійно-юридичний колектив. Основи конфліктології	15	2	1	12
Всього за модуль 1		90	12	10	68
Модуль 2. Види юридичної діяльності. Деонтологічні кодекси.					
Змістовний модуль 4. Фактори формування духовно-національної свідомості юриста. Основні види юридичної діяльності та їх характеристика.					
7	Фактори формування духовно-національної свідомості юриста.	15	2	2	11
8	Основні види юридичної діяльності та їх характеристика.	15	2	2	11
Змістовний модуль 5. Роль деонтологічних кодексів у регулюванні професійної поведінки юристів.					
9	Роль деонтологічних кодексів у регулюванні професійної поведінки юристів.	30	4	2	24
Всього за модуль 2		60	8	6	46
Разом за курс		150	20	16	114

Тематика практичних занять.

Тематика практичних занять.

Тема 1. Теоретичні засади юридичної деонтології.

План

1. Поняття, ознаки та завдання юридичної деонтології.

2. Історичний аспект формування системи деонтологічних знань та етапи визнання юридичної деонтології.
3. Місце юридичної деонтології в системі суспільних і юридичних наук.

Тема 2. Деонтологія як складова юридичної науки.

План

1. Юридична деонтологія як юридична наукова дисципліна. Місце деонтології в загальній системі юридичних наук. Предмет і структура курсу юридичної деонтології.
2. Основні методологічні підходи, що застосовуються в деонтології.
3. Вплив юридичної деонтології на формування деонтологічних нормативів у майбутнього юриста

Тема 3. Юридична професія: поняття, основні риси.

План

1. Поняття і види сфер діяльності юриста.
2. Поняття моралі. Акти, що регулюють юридичну діяльність.
3. Соціальна роль і призначення юриста в суспільстві.

Тема 4. Юридична практика

План

1. Юридична практика: зміст, поняття, соціальне призначення.
2. Юридична справа, юридичний процес, юридичні провадження.
3. Документаційне забезпечення юридичної практики.

Тема 5. Науковий аспект юридичної етики Професійно-юридичний колектив.

Основи конфліктології

План

1. Соціально-психологічні і моральні принципи діяльності юриста.
2. Культурологічна характеристика юридичної професії.
3. Поняття і структура професійно-юридичного колективу. Принципи і види взаємин у професійно-юридичному колективі.
4. Поняття конфлікту в інституціонально-правовій сфері. Види юридичних конфліктів та культура їх вирішення.

Тема 6. Фактори формування духовно-національної свідомості юриста.

План

1. Духовна культура як елемент професійної культури юриста.
2. Формування національної свідомості.
3. Національний обов'язок юриста.

Тема 7. Основні види юридичної діяльності та їх характеристика.

План

1. Юридична діяльність у правоохоронних органах, органах державної влади та управління, в організаціях із захисту прав та інтересів фізичних та юридичних осіб.
2. Характеристика діяльності суддів.
3. Специфіка роботи прокурора.
4. Характеристика слідчої діяльності.
5. Характеристика адвокатської діяльності.
6. Особливості нотаріальної діяльності.
7. Юридична консультативна діяльність.

Тема 8. Роль деонтологічних кодексів у регулюванні професійної поведінки юристів.

План

1. Поняття деонтологічних правничих кодексів та історія їх створення.
2. Міжнародні стандарти професійної діяльності юриста.
3. Стандарти професійної діяльності юристів в Україні.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

Нормативні акти

1. Конституція України у редакції Закону України від 02.06.2016 р. №1401=VIII [Електронний ресурс] //Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення : 01.09.2018).
2. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 27, ст.282.
3. Закон України «Про Національну поліцію» // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 40-41, ст.379.
4. Закон України “Про нотаріат” // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, N 39, ст.383.
5. Закон України «Про прокуратуру» // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 2-3, ст.12.
6. Закон України «Про Службу безпеки України» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, N 27, ст.382.
7. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 31, ст.545.

Навчальні посібники

- Юридична деонтологія: Підручник/ за ред.: С. П. Погребняк, О. О. Уварова, Г. О. Христова та ін. ; за заг. ред. О. В. Петришина. Харків: Право, 2014. 248 с.
- Юридична деонтологія: Підручник / С. С. Сливка. К.: Атіка; Х.: Право, 2015. 296 с.
- Юридична деонтологія: Навчальний посібник /Молдован А.В, Добкіна К.Р., Клюєва Є.М. К.: Алерта, 2016. 224 с.
- Юридична деонтологія: Посібник для підготовки до заліків та іспитів /Петришин О. В., Зінченко О. В. Х.: Право, 2017. 84 с.
- Юридична деонтологія: Навчальний посібник для підготовки до іспитів /Тетарчук І.В. К., 2018. 158 с.

Додаткова література

1. Бігун, В. С. Юридична 1. професія та освіта. Досвід США у порівняльній перспективі [Текст] / В. С. Бігун. – К.: Юстініан, 2006. – 272 с.
2. Богатирьов, І Г. Юридична деонтологія [Текст] / І. Г. Богатирьов, П. В. Макушев, В. М. Торяник. – Х. : Харків юрид., 2009. – 212 с.
3. Волосникова, Л. М. Правовой статус университетов: история и современность [Текст] : учеб. пособие / Л. М. Волосникова. – М.: Норма, 2007. – 208 с.
4. Денісова, О. О. Інформаційні системи і технології в юридичній діяльності [Текст] : навч. посібник / О. О. Денісова. – К. : КНЕУ, 2004. – 307 с.

5. Жалинский, Б. А. Э. Введение в специальность «Юриспруденция». Профессиональная деятельность юриста [Текст] : учеб. для вузов / А. Э. Жалинский. 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Проспект, 2007. – 368 с.
6. Казанцев, С. Я. Твоя профессия – юрист [Текст] / С. Я. Казанцев. – М.: Академия, 2007. – 160 с.
7. Ківалова, Т. С. Кваліфікаційна робота юриста: методика написання та захисту [Текст] : навч. посіб. / Т. С. Ківалова, Т. Р. Короткий, М. А. Польовий. – Одеса: Фенікс, 2011. – 362 с.
8. Левківський, Б. К. Юридична етика та деонтологія [Текст] / Б. К. Левківський. – К. : СПД Юсип'юк В.Д., 2009. – 126 с.
9. Леко, Б. Юридична етика [Текст] : навч. посібник / Б. Леко.– Чернівці : Книги – ХХІ, 2008. – 280 с.
10. Лозовой, В. О. Професійна етика юриста [Текст] / В. О. Лозовой, О. В. Петришин. – Х.: Право, 2004. – 176 с.
11. Організація професійної діяльності юриста: теорія і практика [Текст] : пер. з 2-го англ. вид. / Ф. Бойл, Д. Капс, Ф. Плауден, К. Сендфорд; наук. ред., пер. В. І. Андрейцев. – К.: Знання, 2006. – 478 с.
12. Осауленко, О. І. Юридична деонтологія [Текст] : навч. посіб. / О. І. Осауленко. – К.: Істина, 2008. – 224 с.
13. Хрестоматия по юридической деонтологии. Сборник нормативных актов [Текст] / сост. и общ. ред. О. Ф. Скаун. – Х.: ЭСПАДА, 2002. – 448 с.

Інформаційні ресурси

<http://library.knuba.edu.ua/>

www.rada.dov.ua. Сайт Верховної Ради України.

<http://org2.knuba.edu.ua/>. Освітній портал КНУБА.

<http://lawbooks.in.ua/>

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Студент має право:

- вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад конституції, трудового права, освітнього менеджменту, економіки, права тощо;
- вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять;
- відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку;
- отримати індивідуальні консультації у викладача.

Студент зобов'язаний:

- відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин;
- брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача;
- виконати індивідуальне завдання
- самостійну роботу, підготовка якої є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не підготував самостійну роботу, до екзамену не допускається.
- набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 35 балів.

Політика щодо дефлайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж **двох тижнів** після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо).

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (<https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW-03evO8Tkg1o3ZKUAbBL-VH/view>)). У процесі навчання та при підготовці самостійної роботи, виконанні індивідуальних завдань, забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.

Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.

Розподіл балів

Види контролю	Кількість	Бали	Загальна кількість балів
Робота на практичному занятті	8	5	до 40
Індивідуальне завдання	2	10	до 20
Самостійна робота: ¹	1	20	до 20
Підсумкова контрольна робота	2	10	до 20
Залік			до 100

¹ Самостійна робота є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не виконав самостійну роботу до екзамену не допускається.